

Gemeente Aalsmeer
T.a.v.: Dhr. Henk Jan Oostlander
Projectmanager gemeente Amstelveen
Postbus 4
1180 BA Amstelveen

Uw kenmerk: *****
Ons kenmerk: AMVL1504
Datum: 5-10-2015
Projectgebied: Hornweg 317 te Aalsmeer
Onderwerp: Briefrapport inventarisatie diverse soortgroepen

Geachte mijnheer Oostlander,

Hierbij ontvangt u het briefrapport met de resultaten van de door Adviesbureau E.C.O. Logisch uitgevoerde inventarisaties naar beschermde vaatplanten, huismus, gierzwaluw, vleermuizen, ringslang, bittervoorn, kleine modderkruiper en platte schijfhoren in het gespecificeerde projectgebied "Hornweg 317" te Aalsmeer. Het projectgebied bestaat uit een woning met garage aan de Hornweg 317 en het omliggende perceel met daarlangs een watergang. Tevens is het naastliggende perceel 'Zwaan' meegenomen met de onderzoeken. De inventarisaties zijn uitgevoerd door ing. D. Peereboom, ing. M. Groeneveld, ing. Wim Langbroek en M.G. Bertholet.

Werkzaamheden

De werkzaamheden bestaan uit het inventariseren van beschermde vaatplanten, huismus, gierzwaluw, vleermuizen, ringslang, bittervoorn, kleine modderkruiper en platte schijfhoren. Per functie wordt de toegepaste methode toegelicht.

Beschermde vaatplanten

Het hele projectgebied is gebied dekkend onderzocht op het voorkomen van beschermde vaatplanten. Aanvullend is er tijdens alle overige onderzoeken aandacht besteed aan het voorkomen van beschermde vaatplanten.

Broedvogels

Huisumus

De aanwezigheid van broedlocaties van de huismus is onderzocht middels een inventarisatie welke gebaseerd is op de Soortenstandaard huismus¹. In de periode 1 april tot en met 15 mei zijn er twee bezoeken van één uur aan het projectgebied gebracht teneinde broedlocaties van de huismus in het projectgebied vast te stellen dan wel uit te sluiten.

Gierzwaluw

De aanwezigheid van broedlocaties van de gierzwaluw is onderzocht middels een inventarisatie welke gebaseerd is op de Soortenstandaard gierzwaluw². In de periode 1 juni tot en met 15 juli zijn er drie bezoeken van twee uur gebracht aan het projectgebied teneinde broedgevallen van de gierzwaluw vast te stellen dan wel uit te sluiten.

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013³. De toegepaste methode wordt hier nader toegelicht.

Winterverblijven

De woning en de garage zijn in pandig onderzocht op de aanwezigheid van potentiële winterverblijven. Ten behoeve van het onderzoek naar winterverblijven van vleermuizen is tijdens de latere inventarisaties aandacht besteed aan het middernachtzwermen van vleermuizen bij potentiële winterverblijven.

Zomer- en kraamverblijven

In de periode 15 mei tot 15 juli is het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijven van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit drie rondes, waarvan er één in de vroege ochtend van circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. Twee rondes hebben 's avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang in verband met de mogelijke aanwezigheid van de laatvlieger.

¹ Ministerie van EZ, 2011 Soortenstandaard Huismus

² Ministerie van EZ, 2011 Soortenstandaard Gierzwaluw

³ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013

Paarverblijven en zwermplaatsen

In de periode 15 augustus tot 15 september zijn twee inventarisaties van twee uur uitgevoerd, teneinde paarverblijven en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. Eén van deze inventarisaties is 's ochtends uitgevoerd en de andere 's avonds.

Vliegrouetes en foerageergebieden

Het inventariseren van vliegrouetes en foerageergebieden heeft simultaan met de overige vleermuisinventarisaties plaatsgevonden. Aanwezige vliegrouetes en/of foerageergebieden zijn op kaart ingetekend. Voor een volledig beeld zijn zowel ochtendronden als avondronden uitgevoerd.

De inventarisatie met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Adviesbureau E.C.O. Logisch werkt standaard met de Petersson D240X of een vergelijkbare detector. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijke gehoor. Tevens kunnen de geluiden worden opgenomen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld.

Ringslang

Om de ringslang te inventariseren zijn er herpetoplaten in het veld geplaatst nabij voor de soort geschikte verblijfplaatsen en zonplaatsen. Deze platen vormen bij minder gunstige weersomstandigheden schuilplaatsen en worden snel warm bij het doorbreken van de zon. Met behulp van deze platen is de kans op het aantreffen van de ringslang vergroot. Tijdens drie inventarisatieronden ten behoeve van reptielen in de periode april - juli, zijn deze platen gecontroleerd. Tevens is er gezocht naar zonnende en foeragerende exemplaren. Deze inventarisatie is gebaseerd op de onderzoeksmethoden welke door RAVON worden gehanteerd⁴.

Vissen

De watergang langs het projectgebied is geïnventariseerd op het voorkomen van de beschermde soorten bittervoorn en kleine modderkruiper. De watergang is met een groot, fijnmazig steeknet bemonsterd. Hierbij is in het bijzonder geschikte habitat voor de kleine modderkruiper en de bittervoorn onderzocht. Dit onderzoek is in één inventarisatie uitgevoerd. Hiermee kan worden volstaan gezien de te verwachten soorten kleine modderkruiper en bittervoorn slechts in beperkte mate migreren⁵.

Platte schijfhoren

In geschikt habitat zijn er monsters genomen volgens de geaccepteerde werkwijze⁶. De monsters zijn vervolgens met behulp van een binoculair gedetermineerd.

In tabel 1 is een overzicht van de data en weersomstandigheden van alle inventarisaties weergegeven.

Tabel 1: Overzicht data en weersomstandigheden inventarisaties

Datum	Tijd	Soort	Weersomstandigheden
05-03-2015	13:00 – 14:30	Vleermuizen Winterverblijven	n.v.t.
15-04-2015	07:30 – 08:30	Huismus	Helder, windkracht 1, 8°C
15-04-2015	08:30 – 09:30	Ringslang platen plaatsen	Helder, windkracht 1, 9°C
07-05-2015	06:30 – 07:30	Huismus	Licht bewolkt, windkracht 2, 11°C
07-05-2015	07:30 – 08:30	Ringslang	Licht bewolkt, windkracht 2, 12°C
21-05-2015	21:36 – 23:36	Vleermuizen Zomer- / kraamverblijven	Bewolkt, windkracht 2, 16°C
02-06-2015	11:00 – 12:00	Ringslang	Licht bewolkt, windkracht 2, 15°C
02-06-2015	12:00 – 14:00	Beschermde vaatplanten	Licht bewolkt, windkracht 2, 16°C
15-06-2015	20:00 – 22:00	Gierzwaluw	Helder, windkracht 2, 17°C
15-06-2015	22:01 – 00:01	Vleermuizen Zomer- / kraamverblijven	Helder, windkracht 2, 17°C
30-06-2015	20:30 – 22:30	Gierzwaluw	Helder, windkracht 1, 24°C
10-07-2015	03:32 – 05:32	Vleermuizen Zomer- / kraamverblijven	Licht bewolkt, windkracht 1, 14°C

⁴ Diepenbeek, A. & J. van Delft, 2006, Het waarnemen van amfibieën en reptielen, Stichting RAVON, Nijmegen.

⁵ Emmerik, W.A.M. van & H.W. de Nie, 2006, De zoetwatervissen van Nederland. Ecologisch bekeken, Vereniging Sportvisserij Nederland, Bilthoven.

⁶ Boesveld, A. et al.2009, Handleiding slakken van de habitatrictlijn waarnemen, Stichting ANEMOON Bennebroek.

10-07-2015	05:30 – 06:30	Ringslang	Licht bewolkt, windkracht 1, 15°C
14-07-2015	20:00 – 22:00	Gierzwaluw	Bewolkt, windkracht 2, 19°C
19-08-2015	04:30 – 06:30	Vleermuizen Paarverblijven / zwermplaatsen	Licht bewolkt, windkracht 1, 14°C
07-09-2015	10:00 – 11:30	Vissen	n.v.t.
07-09-2015	11:30 – 13:00	Platte schijfhoren	n.v.t.
09-09-2015	20:10 – 22:10	Vleermuizen Paarverblijven / zwermplaatsen	Licht bewolkt, windkracht 2, 16°C
30-09-2015	09:00 – 10:30	Platte schijfhoren binoculaire	n.v.t.

Resultaten

De resultaten van het onderzoek naar broedvogels en vleermuizen zijn hier per type onderzoek weergegeven. In bijlage 1 zijn de resultaten van de onderzoeken op kaarten weergegeven.

Beschermde vaatplanten

Er zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen binnen het projectgebied.

Broedvogels

Er zijn twee nestlocaties van de huismus waargenomen in het pannendak van de woning. De nestlocaties van de huismus zijn weergegeven op afbeelding 1 en 2, bijlage 2. In de schoorsteen van de woning is een nestlocatie van de kauw waargenomen. De nestlocatie van de kauw is weergegeven op afbeelding 3, bijlage 2. Binnen het projectgebied is territoriaal gedrag van de heggemus, huismus, houtduif, kauw, koolmees, merel en winterkoning waargenomen. In de watergang zijn de fuut, knobbelzwaan en meerkoet met jongen waargenomen.

Tijdens de laatste avondronde van de vleermuisinventarisatie is er een jagende ransuil binnen het projectgebied waargenomen. Onder de coniferen langs de woning en de overige bomen binnen het projectgebied zijn geen braakballen of mestsporen van de ransuil waargenomen.

Het projectgebied fungeert dus enkel als foerageergebied voor de ransuil. Er zijn geen nestlocaties van de gierzwaluw aangetroffen binnen het projectgebied. Buiten het projectgebied zijn wel enkele foeragerende gierzwaluwen waargenomen. Alle nestlocaties van de broedvogels staan aangegeven in figuur 1, bijlage 1.

Vleermuizen

Binnen het projectgebied zijn de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen. Per onderzochte functie wordt het gebruik van het projectgebied nader toegelicht.

Zomer- / kraamverblijven

Binnen het projectgebied zijn geen zomer- en kraamverblijven waargenomen. Er zijn in de kraamperiode enkel foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis waargenomen.

Paarverblijven / zwermplaatsen

Binnen het projectgebied zijn geen paarverblijven waargenomen. Er zijn in de paartijd enkel foeragerende individuen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis waargenomen.

Winterverblijven

Tijdens het winterverblijfonderzoek zijn er in de woning en garage geen individuen van vleermuizen waargenomen. De zolder van de woning wordt regelmatig gebruikt door de bewoner en is daardoor vaak verlicht en verstoord. Hierdoor is de zolder van de woning niet geschikt bevonden als winterverblijf voor vleermuizen. De zolder is weergegeven op afbeelding 4, bijlage 2.

De kelder is droog, vol met spinnen rag en van buitenaf niet goed toegankelijk, wat de kelder niet geschikt maakt als winterverblijf van vleermuizen. De kelder is weergegeven op afbeelding 5, bijlage 2.

De garage heeft wel enkele kieren die vanaf buiten toegankelijk zijn. In de garage komt overdag licht naar binnen door de ramen in de zijwand. Er zijn enkele donker hoeken binnen in de garage. Echter zijn er geen vleermuizen waargenomen. Echter is de garage niet uitermate geschikt om te fungeren als winterverblijfplaats van vleermuizen. De garage is weergegeven op afbeelding 6, bijlage 2. Er zijn geen uitwerpselen of andere sporen van vleermuizen in de woning en garage waargenomen. Tijdens de inventarisaties in het najaar zijn geen nachtelijke zwermactiviteiten van vleermuizen bij potentiële winterverblijven waargenomen.

Vliegroutes / foerageergebieden

Binnen het projectgebied zijn geen vliegroutes van vleermuizen waargenomen. Enkele individuen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis maken gebruik van het projectgebied als foerageergebied. De watergang wordt gebruikt als foerageerzone door meerdere individuen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. De groenstructuur aan de zuidzijde van de woning wordt in beide periodes gebruikt als foerageerzone van de gewone dwergvleermuis.

De waarnemingen van de vleermuisinventarisatie staan aangegeven in figuur 2, bijlage 1.

Ringslang

Er is geen ringslang binnen het projectgebied waargenomen. Onder de herpetoplaten zijn enkele individuen van de gewone pad, kleine watersalamander en huisspitsmuis waargenomen.

Vissen

Er is geen bittervoorn in de watergang langs het projectgebied waargenomen. De kleine modderkruiper is wel waargenomen in de watergang langs het projectgebied. Er zijn meerdere individuen van de kleine modderkruiper aangetroffen van verschillende formaten (zie afbeelding 7, bijlage 2). De watergang behoort duidelijk tot het leefgebied van een populatie kleine modderkruipers.

Platte schijfhoren

Er is geen platte schijfhoren in de watergang langs het projectgebied waargenomen. Wel is de niet beschermde draaikolkschijfhoren, die er sterk op lijkt, aangetroffen. Op afbeelding 8 in bijlage 2 is zo'n draaikolkschijfhoren weergegeven. Tijdens het onderzoek zijn een tiental schijfhorens verzameld ter determinatie. Tijdens het binoculair determineren is definitief uitgesloten worden dat er geen platte schijfhoren tussen de verzamelde individuen is aangetroffen.

Belang projectgebied

Het projectgebied bevat elementen welke worden benut door beschermde soorten. In tabel 2 is weergegeven welke functies zijn aangetroffen en wat het belang van het projectgebied is voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie.

Tabel 2: Beschermde functies voor beschermde soorten

Flora- en faunawet	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Functie	Belang
Vogels Cat. 1 t/m 4	Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Broedlocatie	Beperkt
Tabel 3	Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Foerageerzone	Redelijk
Tabel 3	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Foerageerzone	Redelijk
Tabel 2	Kleine modderkruiper	<i>Cobitis taenia</i>	Leefgebied	Redelijk

De woning fungeert als broedlocatie voor de huismus. De nestlocaties van deze soort zijn jaarrond beschermd. Het belang van de woning voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie is beperkt. In de directe omgeving zijn andere gebouwen aanwezig welke kunnen fungeren als broedlocatie voor de huismus en de algemene broedvogelsoort de kauw.

De aangetroffen foerageerzones zijn voor de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis van redelijk belang. Echter zijn er in de directe omgeving genoeg alternatieve groenstructuren aanwezig. De watergang zal behouden blijven, dus deze foerageerzone zal niet verdwijnen.

De watergang langs het projectgebied fungeert als leefgebied van de kleine modderkruiper. Het belang van de watergang voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie is redelijk. De watergang zal behouden blijven, echter zullen werkzaamheden aan de oeverzone het leefgebied van de kleine modderkruiper verstoren en mogelijk vernietigen.

Conclusie

In de woning zijn in totaal twee nestlocaties van de huismus waargenomen. Het is noodzakelijk voor deze soort een ontheffing Flora- en faunawet aan te vragen alvorens men de woning gaat slopen. Aan een ontheffing zitten voorwaarden verbonden zoals het nemen van mitigerende maatregelen. De maatregelen dienen te worden verwerkt in een activiteitenplan en een ecologisch werkprotocol, welke noodzakelijk zijn voor het verkrijgen van de benodigde ontheffing.

Het is wenselijk het gebouw, bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen (globaal 15 maart – 15 juli) om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Indien broedgevallen ten tijde van de werkzaamheden aanwezig zijn mogen deze niet verstoord of vernietigd worden.

De aanwezige foerageerzone van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis is van redelijk belang voor de gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties. Echter zijn er in de directe

omgeving echter genoeg alternatieve foerageerzones aanwezig. Significant effect wordt zodoende niet verwacht. Het is wenselijk geen verlichting langs de watergang te plaatsen.

De watergang langs het projectgebied fungeert als leefgebied van de kleine modderkruiper. Mogelijk vinden er in de toekomst werkzaamheden aan de oevers van de watergang plaats. De kleine modderkruiper is beschermd onder tabel 2 van de Flora- en faunawet. Voor soorten die beschermd zijn onder tabel 2 van de Flora- en faunawet geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ordening, mits gewerkt wordt volgens een door het ministerie van E, L & I goedgekeurde gedragscode. Indien er werkzaamheden aan de oeverzone zullen plaatsvinden dienen mitigerende maatregelen te worden genomen om schade aan individuen te voorkomen.

De mitigerende maatregelen dienen te worden vastgelegd in een ecologisch werkprotocol en activiteitenplan. Het ecologisch werkprotocol en activiteitenplan dient te worden opgesteld door een ter zake kundig ecooloog. Voorbeelden van mogelijk te nemen mitigerende maatregelen zijn: het werken in één richting en het afvangen en verplaatsen van de aanwezige individuen van de kleine modderkruiper. De mitigerende maatregelen dienen eveneens te worden uitgevoerd door een ter zake kundig ecooloog.

Kwaliteitsborging

Adviesbureau E.C.O. Logisch is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het NGB vastgestelde gedragscode. Tevens werkt Adviesbureau E.C.O. Logisch volgens algemeen geaccepteerde onderzoeksmethoden naar beste kunnen. Desalniettemin kan de natuur altijd verrassen en kan de soortsamenvestelling in een later stadium veranderd zijn. Om deze reden zijn de resultaten van dit onderzoek hooguit drie jaar geldig. Er kan geen garantie worden gegeven dat alle aanwezige soorten zijn aangetroffen.

Mocht u naar aanleiding van dit briefrapport nog vragen hebben, kunt u te allen tijde contact met ons opnemen.

Hoogachtend,

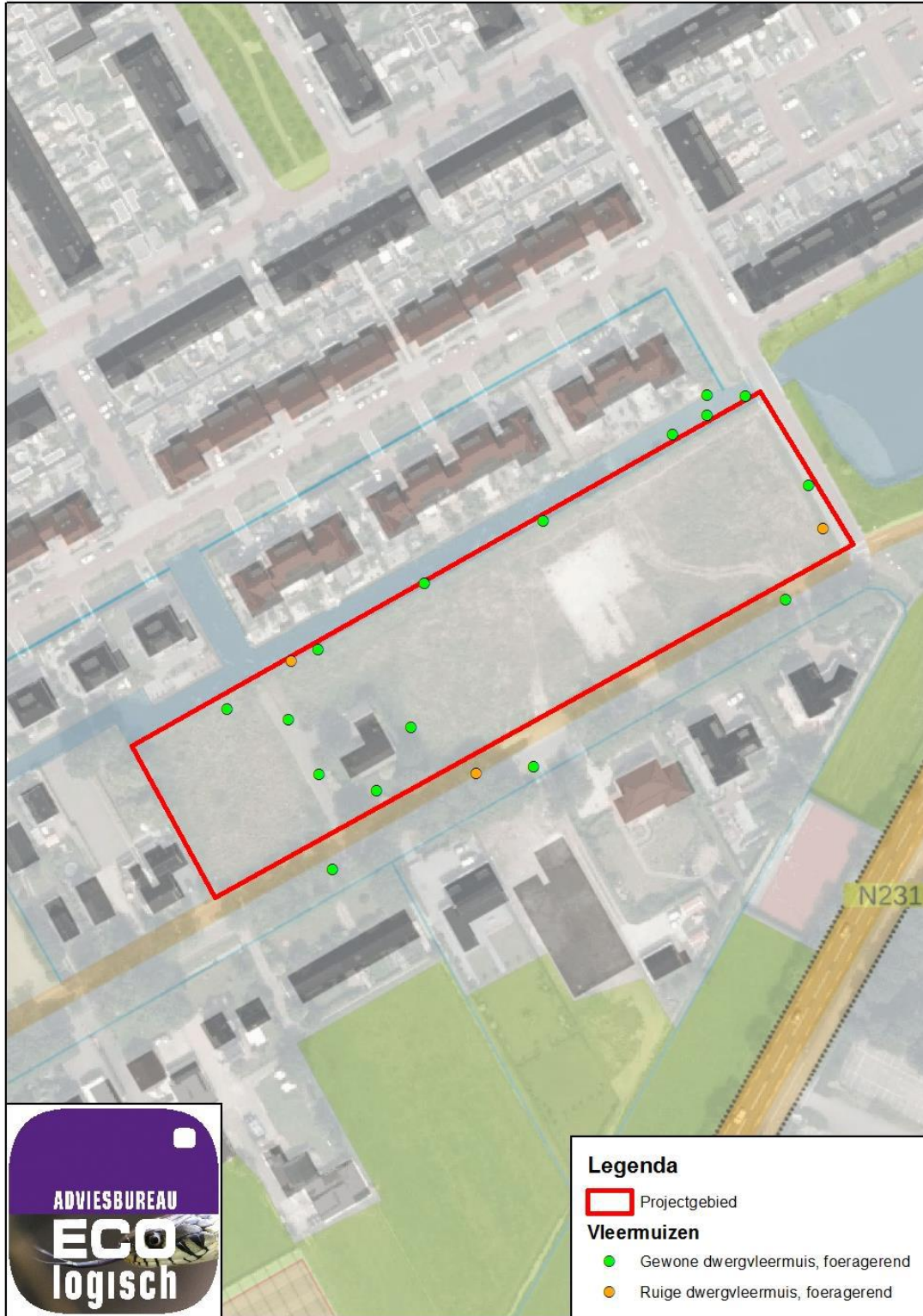
M.G. Bertholet

Adviesbureau E.C.O. Logisch
Postbus 38
2910 AA Nieuwerkerk aan den IJssel
tel. 0180 322840
melusine@eco-logisch.com
tel. 0616260381

Bijlage 1: Waarnemingen

Figuur 1: Nestlocaties huismus, kauw en een jagende ransuil

Figuur 2: Waarnemingen inventarisatie vleermuizen

Figuur 3: Waarnemingen inventarisatie vissen

Bijlage 2: Afbeeldingen

Afbeelding 1: Nestlocatie huismus naast dakraam

Afbeelding 2: Nestlocatie huismus

Afbeelding 3: Nestlocatie kauw in schoorsteen

Afbeelding 4: Zolder woning

Afbeelding 5: Kelder woning

Afbeelding 6: Garage

Afbeelding 7: Drie kleine modderkruipers

Afbeelding 8: Draaikolkschijfhoren